

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Teze bakalářské práce

**Alternativní formy produkce potravy a
angažovanost občanů**

Veronika Kubačáková

Klíčová slova

Biologicko-dynamické zemědělství, ekologické zemědělství, kvalita, biopotravina, farmářské trhy, Náš Grunt, kvantitativní průzkum.

Úvod

Zásadním impulsem pro volbu této práce byla především má nespokojenost s produkty konvenčního zemědělství a jeho principem vůbec. Lehkomyslné čerpání neobnovitelných zdrojů, špatná péče o půdu a nedodržování osevních postupů, stejně jako velkochovy hraničící s týráním zvířat či nahrazování hodnotných složek potravy umělými – to vše vyvolává otázky k diskusi o dopadu zmíněného na životní prostředí či lidský organismus.

V první kapitole práce se věnuji charakteristice dvou vybraných směrů alternativního zemědělství, a to biodynamického zemědělství a ekologického zemědělství. Popisují principy, kterými se dané směry řídí, jejich vývoj a v případě ekologického zemědělství i kontrolu a právní úpravu.

Druhá kapitola je zaměřená na fenomén farmářských trhů. Jelikož je tento způsob získávání potravy stále relativně nový, zaměřuji se především na rizika nákupu na farmářských trzích a na kodex farmářských trhů, jehož dodržování daná rizika eliminuje.

Třetí kapitola se týká společnosti Náš Grunt, která funguje na obdobném principu jako farmářské trhy, ovšem s vlastním systémem kontroly dodavatelů a umožňuje ucelený nákup farmářských produktů v rámci jedné prodejny.

Empirická část je rozdělená do pěti částí, vycházejících z jednotlivých okruhů mého šetření mezi zákazníky prodejen Náš Grunt. První část je čistě obecná, ukazující základní informace o skupině respondentů jako celku. Zbýlé čtyři části jsou již cílené na určitou oblast a popisují názory dotázaných na společnost jako takovou, kvalitu prodáváného sortimentu, množství biopotravin distribuovaných v rámci sítě obchodů Náš Grunt a na zohlednění ceny při nákupu kvalitních potravin. Na závěr jsem neopomenula zahrnout v rámci šetření náměty respondentů na zlepšení chodu prodejny, či co by uvítali v rámci rozšíření sortimentu.

Práce je zakončená zhodnocením výsledků získaných v empirické části.

Cíl a metodika

Hlavním cílem této práce je zjištění postojů zákazníků prodejen Náš Grunt v několika směrech vycházejících z jednotlivých částí výzkumu. Teoretická část pojednává o možnostech alternativního zemědělství – biodynamickém zemědělství a ekologickém zemědělství. Zachycuje vznik, vývoj, charakteristiku a právní úpravy v rámci ČR. Dále se zabývá alternativami, které v rámci nákupu potravin plynou pro spotřebitele – tedy fenoménem farmářských trhů a společností Náš Grunt, která se zabývá podporou malých a středních českých farmářů.

Podklady pro vznik teoretické části této práce jsem čerpala prostudováním odborné literatury a internetových zdrojů.

Empirickou část práce jsem pojala formou kvantitativního výzkumu prováděného mezi zákazníky prodejen Náš Grunt Radhošťská - Praha 3 a Náš Grunt Bělehradská – Praha 2. Tyto dvě provozovny jsem zvolila z důvodu jejich dlouhého působení a stabilního postavení na trhu.

Sběr dat probíhal prostřednictvím standardizovaného dotazování zákazníků na prodejnách, kdy jsem pevně stanovila pořadí pokládaných otázek a odpovědi zaznamenávala do záznamového archu. Tento způsob jsem považovala za nejvhodnější z několika důvodů. Jako zásadní vnímám fakt, že coby bývalá zaměstnankyně mám s velkou částí respondentů utvořený vztah a jejich důvěra ve mě jim nebránila poskytnout mi množství doplňujících cenných informací. Při přímém dotazování z očí do očí člověk také vidí spontánní reakce respondenta na určitou sekci či otázku. Jako další důležitý bod v mém rozhodnutí pro tento způsob sběru dat považuji i to, že při osobním kontaktu je respondent soustředěnější a necítí potřebu dotazník odložit či data zkreslovat, jelikož nezná následující otázky. V mém šetření bylo pořadí otázek nezbytně důležité uchovat, jejich případné přeházení by mohlo výrazně ovlivnit výsledek šetření.

Celý průzkum vychází z tvrzení „Spotřebitelé považují produkty pocházející z prostředí malých a středních farem distribuované v síti prodejen Náš Grunt za kvalitativně lepší, nežli produkty distribuované v rámci komerčního zemědělství.“, na jehož základě jsem díky odpovědím respondentů vyhodnotila, zda jej lze chápat jako pravdivé, či nikoli. Pro lepší orientaci v odpovědích jsem kladené otázky rozdělila do čtyř oblastí, vycházejících ze čtyř pomocných hypotéz přímo vyplývajících z tvrzení hlavního.

Shrnutí

Za hlavní přínos této práce považuji zjištění vyplývající z empirické části, že zákazníci si opravdu uvědomují význam společnosti Náš Grunt, důvěřují produktům zde zakoupeným a jako hlavní důvod pro realizaci jejich nákupů uvádějí zájem o kvalitní potraviny z českého trhu. Pokud se společnost i nadále bude zaměřovat na zvyšování kvality distribuovaných potravin a bude reagovat na přání a požadavky zákazníků, její postavení na trhu může posílit, což považuji vzhledem ke konkurenci jako zajímavou příležitost.

Vybrané zdroje:

URBAN, Jiří a Bořivoj ŠARAPATKA. Ekologické zemědělství: učebnice pro školy i praxi. 1. vyd. Praha: Ministerstvo životního prostředí ČR, 2003, 280 s. ISBN 8072122746.

RADOMIL, Hradil. Co je biologicko-dynamické zemědělství?. Praha: PRO-BIO LIGA, 2011. ISBN 978-80-904223-4-6.

VÁCLAVÍK, Tomáš. Ekologické zemědělství a biodiverzita. Praha: Ministerstvo zemědělství ČR, 2006. ISBN 80-7084-485-X.

Pravé farmářské trhy. Asociace farmářských tržišť ČR. [online]. [cit. 2015-02-27]. Dostupné z: <http://www.aftcr.cz/prave-farmarske-trhy>

NÁŠ GRUNT. Farmářské potraviny, farmářské trhy, české potraviny. [online]. © 2009-2015 [cit. 2015-01-17]. Dostupné z: <http://www.nasgrunt.cz/99-o-spolecnosti.html>